

Åsa Håkanson har släppt sin röda bok

KARLSKRONA

Hon har skrivit i hela sitt liv. Hon har varit trogen orden och politiken.

I går släppt hon sin första egna bok. "Rödögd. Dikter för röda möten. Och gröna."

- Det är min 80-års-present till mig själv.

I rummet sitter en kvinna, en liten tyst tant. Hon börjar berätta om sitt liv, sina tankar och om sina ord. Och tanten blir en hjältna. Hon heter Åsa Håkanson.

- Känns lite förmätet om sanningen ska fram. Detta är ju inget man gör, säger Åsa Håkanson.

Men hon har gjort det. Släppt sin första egna bok, en diktsamling med politisk, feministisk ton. Hon har skrivit många böcker under sitt liv, haft sin inkomst i journalistiken, men det är första gången hon ger ut något som hon, och bara hon, står bakom.

- Jag har gett ut boken helt själv, bestämt allt och nu när den väl finns blev den som jag ville.

"Det gick snabbt"

Tanken kring boken har legat och grott under några år och i augusti förra året tog hon tag i det.

- När jag väl bestämde mig hade jag tänkt på det så länge att det gick snabbt att sätta ihop den.

Åsa Håkanson har varit politiskt aktiv i hela sitt

Foto: THOMAS PERSSON

Debutant. Åsa Håkanson har vid 80 års ålder släppt sin första egna diktsamling.

liv. Och det är därifrån bokens innehåll kommer.

- Jag har haft mod att säga vad som helst i talarstolen, men att säga detta. Jag är både rädd och glad.

Hon har delat in boken i olika delar. Genom dikterna vill hon lyfta fram den

politiska strukturen där männen dominerar. Hon vill visa vikten av kvinnans roll i politiken. Och framför allt vill hon ta upp det politiska språket.

- Det politiska språket består av siffror och diagram. Men för mig är den

"Skriv kvinnor"

Namn: Åsa Håkanson.

Ålder: 80 år.

Yrke: Journalist och författare.

Bor: På Stumholmen i Karlskrona.

Familj: Sambo sedan 60 år.

Fritidsintressen: trädgårdsarbete, fast jag saknar trädgård i dag.

Om du med bara en mening ska beskriva varför du skrev boken, vad skulle du säga då?

- Skriv kvinnor, skriv!!!

enda drivkraften i politiken drömmarna, inte diagrammen, säger Åsa Håkanson.

Förändrat språk

Hon berättar om hur det politiska språket förändrats, från ett ordrikt vackert språk med mycket inslag av dikter, ordspråk och citat.

- När jag var ung på 60- och 70-talet så började ordföranden med en dikt, man fick beröm för hur man talade. Skulle ett politiskt tal i dag vara känslösamt skulle det inte vara berömbart.

Åsa Håkanson pratar om poesin som ett bra sätt att ta sig in i ett politiskt ämne.

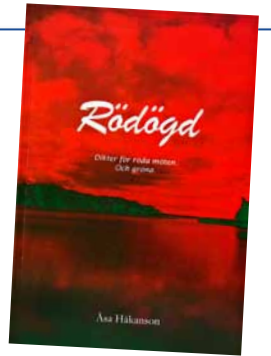
- Fast ska man bekämpa mig, ska man inte göra det på det viset.

Lena König

lena.konig@blt.se
0455-77 190

Vad har vi gjort?

Den första kvällen,
den första veckan
den första månaden
i min nya bostad.
Den som är avsedd att bli min
sista,
en så kallad bostad +55.

På kvällarna med fönstret
öppet
lyssnar jag på ljuden här.
Varje gång Aspö-färjan lägger
till
skrapar den med rampen mot
kajen.

När en båt passerar söderut
hör jag
efter några minuter hur
vågorna slår
mot den knappt uppstickande
stenen
rakt under sovrumsfönstret
och sedan
de avslutande, kluckande
ljuden.

En svan lyfter med susande drag
under vingarna.
Ändarna snattrar nedför
hamnkajen
på andra sidan kanalen.

Måsar kommunicerar med sina
gälla skrin.
Vilken ljudbild, fylld av lugnande,
välkända ljud!

Helt annorlunda än vid den
gamla bostaden
tre kvarter härifrån, vid
parken.
Där låter kajorna på kvällen.
Där susar de gamla träden i
kvällsbris.
Där skrattar de små barnen
när de gungar.
Och hundarna skäller ut
varandra.

Men jag funderar i den nya
bostaden.
De små barnen, som nu bakar
sandkakor i parken,
när det bli så gamla som jag är
nu
kommer inte vågorna att
klucka här längre,
färjan inte lägga till,
ingen bo i 55+husets
välgenomtänkta design.

De barnen kommer aldrig som
gamla
att gå med sin rullator längs
hamnen
och njuta av solen
och den första varma vårvinden.

Då, om 80 år, har havsvatten-
nivån,
långsamt men målmedvetet
stigit och slukat hela Stumhol-
men,
hela hamnområdet, hela
infarten till stan.

Det är konstigt.
Jag vandrade med min farfar
till Brohålan på de välkända
kajerna,
över till Pantarholmen, ut till
kyrkogården.
Eller längs vägen förbi Tyska
Bryggaregården
ut till Wämöparken.

Dessa 2013 års småtingar
kommer inte
att kunna vandra på sin
barndom gator
med sina barnbarn vid handen
och berätta
om det och det och det.
Barndomens kvarter, deras
barndoms kvarter
är vid den tiden dränkta
under de solglittrande
fjärdarna.

Vad är det vi berövar våra
barnbarn?
Moder Svea, vår jord?
Den enda jord vi har,
den enda planet vi haft att
förvalta
för kommande generationers
räkning.

Vad är det vi har gjort?

Ur: Rödögd. Dikter för
röda möten. Och gröna.
Av: Åsa Håkanson

Så här såg det ut innan båtkyrkogårdarna

STURKÖ/SENOREN

Förr i tiden fanns det inga broar mellan pärlbandet av öarna Tjurkö, Sturkö och Senoren.

Det var båtar av olika slag som gällde för att ta sig fram på den tiden.

I går presenterade BLT båtkyrkogården på Tjurkö, som nu går i graven. Så här såg det ut när det begav sig. Långt innan det fanns en båtkyrkogård.

Den tiden betyder de första decennierna av förra seklet. Bilderna på passa-

Foto: OSCAR MÅNSSON

1930-talet. Imperator vid Ekenäs brygga. Skällöbron fanns ännu inte.

gerarbåtarna Trossö och Imperator, som trafikerade området, är tagna på 1930-talet.

Det var trångt på bryggorna. Alla reste med båt in till stan eller mellan öarna. Fanns det ingen passa-

gerarbåt som passade åkte man i grannens båt eller tog sin egen.

Bryggorna med sitt folk-

Alla tog båten. Trossö har just lagt till vid Östernäs brygga på Senoren.

vimmel måste ha varit dåtidens kombination av mötesplats, nätverk och TT. Här fanns den information

och kommunikation vi alla är i behov av.

Elisabet König

Foto: ARNE SJÖSTRÖM

Havsbottnen. Dykarna har redan hittat vad de tror kan vara världens äldsta fasta fiskeredskap. Även ben från slaktade djur ligger utspridda på havsbotten. "Det är saker man har slängt eller tappat vid strandkanten, skräp och benrester, men även fiskeredskap", säger Björn Nilsson.

Jagar mänskligt liv på djupt vatten

MALMÖ (TT)

Under ett tjockt lager av gyttja ligger spåren efter Skandinavien's första bofasta invandrare begravda.

På 25 meters djup ska dykare knacka hål på myten om den primitiva stenåldersmänniskan.

INBLICK

– Som dykare är det närmast euforiskt att se helt bevarade platser som är 10 000 till 11 000 år gamla. Man ser rester av omkullfallna stammar och rötter som sticker upp precis som om de hade blåst omkull i dag, säger Arne Sjöström, marinarknolog som dyker vid stenåldersbosättningarna i Hanöbukten utanför Skånekusten.

Träd, matrester och fiskeredskap dränktes när vattnet drog in i dalgången för drygt 10 000 år sedan

och begravdes under gyttjan. Nu intensifieras dykningarna i området för att bättre förstå vilka som levde i dalgången.

– Helst av allt hoppas vi på att hitta något mänskligt skelett, eller en kanot kanske. Det skulle i så fall bli världens äldsta vattenfarkost, säger Sjöström.

Hittat många fynd

Det är inte mycket som forskarna känner till om människorna som bodde på den numera gyttjebeklädda havsbotten. Men leran har värnat skatterna på ett unikt sätt, vilket ger forskarna nytt hopp.

– Det är oerhört välbeva-

rat, eftersom det snabbt har överlagrats av vatten i och med de översvämningar som skedde, säger Sjöström.

Dykarna har redan hittat vad de tror kan vara världens äldsta fasta fiskeredskap. Även ben från slaktade djur ligger utspridda på havsbotten.

– Det är saker man har slängt eller tappat vid strandkanten, skräp och benrester, men även fiskeredskap.

Fynderna kan få stor betydelse för forskningen, tror Björn Nilsson, den andra marinarknologen som är involverad i projektet.

– Vi har dåligt med spår från stenåldern på land. Många spår försvinner, vilket kan ha gjort att vi exempelvis övervärderat jakt. Här kan vi följa trähantverk som är 10 000 år gammalt. Vad jag vet så är det världsunikt.

Björn Nilsson hoppas kunna sticka hål på myten om den primitiva stenål-

dersmänniskan, som han tycker har utsatts för onödigt mycket smutskastning.

– Tiden efter istiden framställs ofta som karg och problematisk, men jag tror att vi kommer kunna visa hur avancerad tekniken var. Till slut står det förhoppningsvis i skolböckerna att det var ganska schysst att leva i Sydskandinavien för 11 000 år sedan.

Gräver som på land

I vår ska forskarna ta upp vissa fynd och undersöka dem på land. Att bedriva undersökningarna under vatten medför vissa svårigheter.

– Man gräver ungefär som på land, men det är lite svårt att få in jord i påsar. Det är mer komplicerat, men å andra sidan har du inte städer och skogar som ligger i vägen, säger Nilsson.

Arne Sjöstrand planerar att dra på sig torrdräkten

och syrgastuberna en gång i veckan i vår, i jakt på mänsklighetens ursprung.

– Det jag vill hitta mest är sådant jag aldrig funnit förr, som jag inte kan säga. När det gäller trämaterial så vet vi inte vad de gjorde

på den tiden. Vi vet att de hade någon yxa, men allt det andra vet vi inte mycket om. Jag vill hitta sådant som inte finns i vår begrepps värld.

Moa Lundgren

STENÅLDERN I SVERIGE

• För 14 000 år sedan var Skandinavien täckt av tjock is. Klimatet förändrades och istäcket smälte sakta bort.

För cirka 9 000 år sedan var istäcket helt borta. Boplatser fanns då över hela Skandinavien.

De äldsta spåren av människor i Sverige är runt 14 000 år gamla och tros komma från renjagande nomader.

Tidsperioden mellan 10 000 och 1700 före vår tideräkning kallas stenåldern.

De flesta fynden som finns kvar från perioden är av sten. De flesta redskapen gjordes dock av trä, ben eller horn. De materialen finns oftast inte bevarade.

Människorna hade ofta inte ett fast hem utan flyttade mellan olika boplatser när årstiderna växlade för att få ut de bästa av naturen.

Vid kusten tror forskarna att det fanns mer permanenta boplatser.

Källa: Historiska museet i Stockholm (TT)